

CONCEPT RES FRUITDELTA RIVIERENLAND

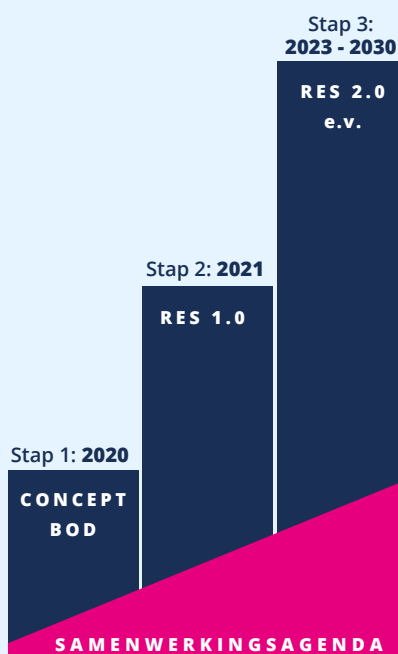
Wat staat erin?

OKTOBER 2020

In 3 stappen naar 2030

- Stap 1.** De regio doet in 2020 een eerste 'bod' aan het Nationaal Programma RES voor het opwekken van duurzame energie. Dat heet de Concept RES.
- Stap 2.** De regio geeft in 2021 aan: wat gaan we nog meer doen? Dat is de RES 1.0.
- Stap 3.** Elke volgende 2 jaar bekijkt de regio wat er nog meer nodig is om het doel te halen. Dat is RES 2.0, 3.0 en zo verder.

De Regionale Energiestrategie (RES) FruitDelta Rivierenland is een plan van 8 gemeenten, Waterschap Rivierenland, provincie Gelderland en andere partners. In dit plan staat hoe de regio FruitDelta Rivierenland in 2030 een groot deel van de elektriciteit duurzaam gaat opwekken: met windturbines en zonprojecten. Dat is belangrijk om opwarming van de aarde te verminderen.

30 regio's in Nederland

FruitDelta Rivierenland is een van de 30 regio's in Nederland die een RES opstelt. Dit is afgesproken in het landelijk Klimaatakkoord. Daarin staat dat Nederland in **2030** totaal **35 TeraWattuur (TWh)** aan energie duurzaam zal opwekken. Dit draagt bij aan onze doelstelling uit het Gelders Energie Akkoord: in 2030 55% minder uitstoot van CO₂ dan in 1990.

Elke regio doet een deel

Elke regio levert haar bijdrage. In de RES geeft ze aan: hoeveel energie gaan we duurzaam opwekken in 2030? Op welke manier en waar? In de RES staat ook welke grote warmtebronnen er in een regio zijn, zoals warmte die vrijkomt in de industrie. Die warmte is te gebruiken voor het verwarmen van woonwijken of andere bedrijven. Ook dat is een duurzame manier van energiegebruik.

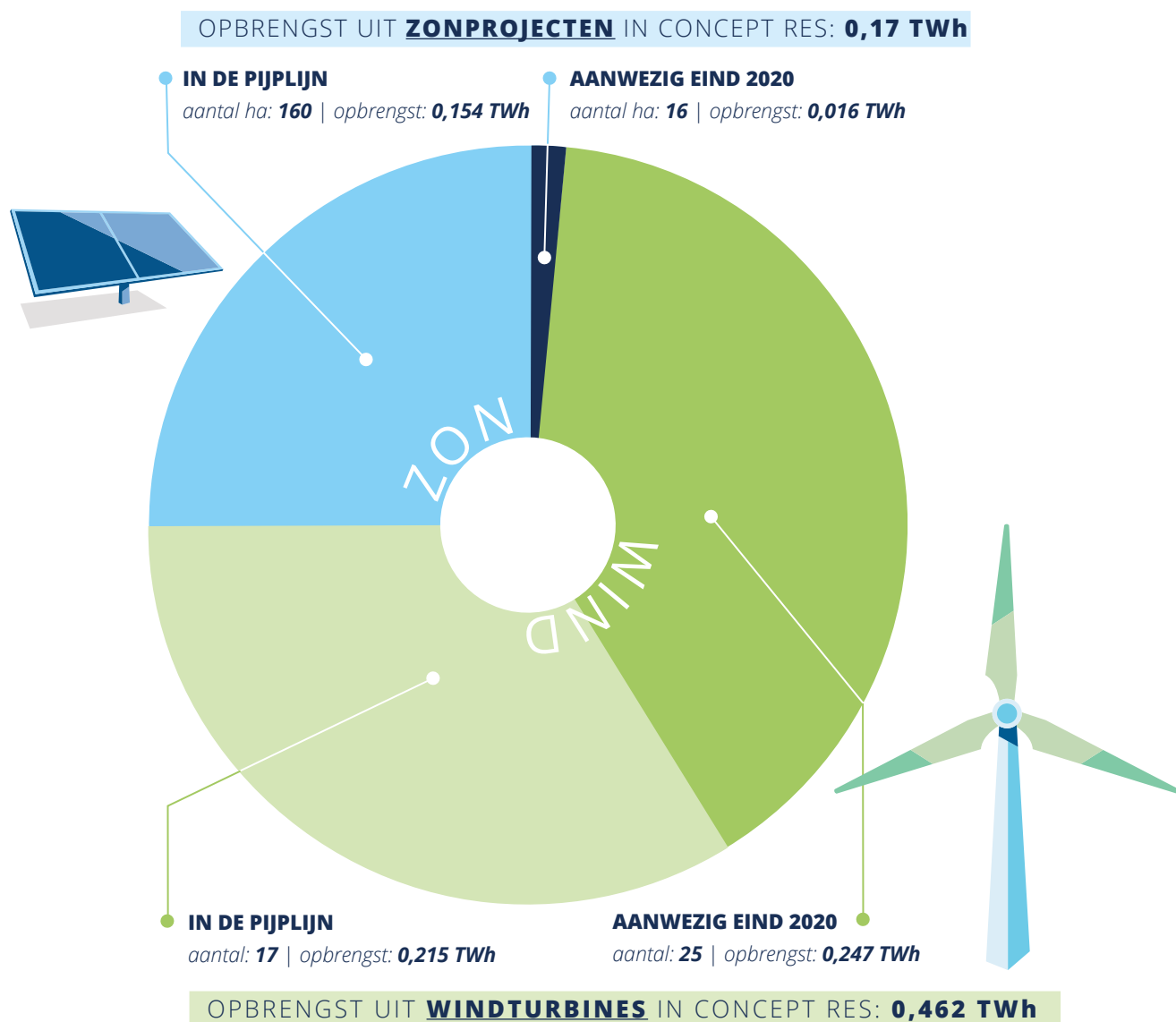
Over het conceptbod van FruitDelta Rivierenland

ELEKTRICITEIT

Opwek van 0,632 TWh met windturbines en zonprojecten

We beginnen niet uit het niets: er zijn in de regio al zonprojecten (zonnenvelden en zon op grote daken) en windturbines. Er zijn ook al veel projecten in voorbereiding. Totaal levert dat eind 2030 al **0,632 TWh** op.

Op naar een verdubbeling: onze uitgangspunten

We willen steeds meer energie op een duurzame manier opwekken. We gaan daarom op weg naar de volgende versie van de RES. In deze RES 1.0 is het streven minimaal 2x zoveel energie duurzaam op te wekken als in ons conceptbod.

We kijken heel goed hoe we die verdubbeling kunnen realiseren samen met de hele regio. Er zullen dan windturbines en zonprojecten bij komen. In de Concept RES staat wat de belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn:

1. Voor en door de regio

We gaan zorgen voor een duurzame en betaalbare energievoorziening voor en door de regio. De opbrengst van windturbines en zonprojecten komt waar mogelijk ten goede aan de lokale gemeenschap. Stelregel is: lokale partijen ontwikkelen ten minste 50% van de projecten zelf. Zo blijft de winst in de regio.

2. Passen in het landschap, respect voor cultuurhistorie

Zonprojecten en windturbines moeten passen in het Rivierenland-schap. Er is een werkwijze ontwikkeld om zorgvuldig te bepalen waar het wel kan, en waar beter niet. We kijken daarbij goed naar het landschap en de cultuurhistorie. De meeste kansen voor windturbines liggen langs infrastructuur (A15, Betuwelijn, komgebieden) en voor zonprojecten op bedrijfsterreinen en langs de A15.

Waar liggen de beste locaties?

Om de beste locaties voor wind en zon te bepalen, wegen we zes zaken tegen elkaar af:

1. **Past de hoeveelheid opgewekte energie op het elektriciteitsnet?**
Netbeheerder Liander bekijkt of er aanpassingen nodig zijn, en zo ja, hoe dat kan tegen zo laag mogelijke kosten.
2. **Is de ruimte voor duurzame opwek te combineren met iets anders?** Bijvoorbeeld met fruitteelt of parkeren.
3. **Zijn er technische beperkingen?** Een locatie met een radar in de buurt of een beschermd natuurgebied is bijvoorbeeld niet geschikt.
4. **Is er genoeg draagvlak bij inwoners en andere belanghebbenden?** Dit doen we door alle belanghebbenden steeds goed te informeren en hen uit te nodigen om mee te praten.
5. **Is er genoeg draagvlak bij de bestuurders van de betrokken partijen?** Dit doen we door bestuurders steeds goed te informeren en te betrekken bij de keuzes die we moeten maken.
6. **Is de hoeveelheid op te wekken energie goed in verhouding met de andere criteria?** We rekenen uit hoeveel zon en wind er voor elk scenario daadwerkelijk kan worden ingepast en hoe dat zich verhoudt tot de andere vijf afwegingscriteria.

WARMTE

De Concept RES gaat niet alleen over het duurzaam opwekken van elektriciteit. Het gaat ook over het duurzaam verwarmen van woningen en andere gebouwen. Onderzoek laat zien waar in Rivierenland veel vraag naar warmte is, waar er veel aanbod is (bijvoorbeeld restwarmte uit de industrie en glastuinbouw), en waar vraag en aanbod te verbinden zijn. De gemeenten en andere partners kunnen dan samen aan de slag om de beste mogelijkheden uit te werken.

Waterkracht

De waterkrachtcentrales bij Maurik en Alphen wekken samen al een flinke hoeveelheid elektriciteit op: 0,044 TWh. In onze regio lopen proefprojecten om te kijken of we meer elektriciteit kunnen opwekken met waterkracht.

Zon op kleine daken

In 2020 levert zon op kleine daken 0,032 TWh elektriciteit op.

Waterkracht en zon op kleine daken tellen niet mee in de RES 1.0, maar maken wel deel uit van onze regionale energievoorziening. Ook helpen bestaande en nieuwe initiatieven voor waterkracht in de totale doelen van het Klimaatakkoord naar 2050.

Waarom niet alle wind op zee?

Veel mensen denken: zet gewoon alle windturbines in de Noordzee. Helaas levert dat te weinig op om Nederland van energie te voorzien. Niet de hele zee is namelijk bruikbaar.

Waarom niet alle zon op daken?

Er is 900 km² aan daken in Nederland (125.000 voetbalvelden) waar zonnepanelen op kunnen. Hierop passen 270 miljoen zonnepanelen. Die kunnen 'maar' 50% van de totale vraag naar elektriciteit in Nederland opwekken. Andere plekken en middelen blijven dus nodig.

We doen het samen

De RES wordt opgesteld door acht regiogemeenten, provincie Gelderland en Waterschap Rivierenland. Ze doen dit samen met de partners: de Samenwerkende Woningcorporaties Rivierenland, Liander, Greenport Gelderland, Gebiedscoöperatie Rivierenland en VNO-NCW Rivierenland. De regiogemeenten zijn: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Overheden, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties moeten zich kunnen vinden in de keuzes die we in de RES maken. We willen iedereen daarom zo goed mogelijk informeren en betrekken. Bent u inwoner, vertegenwoordiger van een maatschappelijke organisatie of ondernemer en wilt u meedoen en denken? Kijk voor alle activiteiten op resrivierenland.nl.

De Samenwerkingsagenda

De energietransitie is een brede en integrale opgave. Daarom werken alle partijen samen om de kennis te verzamelen en de ervaring op te doen die daarvoor nodig is. Dat doen we via een 'Samenwerkingsagenda'.

Voorbeelden van kennisvragen zijn:

- Wat betekent de energietransitie voor de vraag naar technisch personeel?
- Hoe zorgen we ervoor dat de opbrengsten van windparken ten goede komen aan het gebied?
- Hoe stoten we in 2030 55% minder CO₂ uit?
- En hoe werken we slim samen met alle partners én inwoners om de doelen te halen?

Voorbeelden van projecten zijn:

- Smart Technology Center (één centrum voor het opleiden van vakmensen, duurzame bouwoplossingen, voor inwoners en bouw- en installatiebedrijven);
- Een app en website om inwoners te betrekken bij energietransitie in hun buurt;
- De gezamenlijke verkenning van duurzame energie bij bedrijventerrein Medel en van de toekomstige energievraag door Glastuinbouw Bommelerwaard.

MEER INFORMATIE

Kijk op: www.resrivierenland.nl

Contact: info@resrivierenland.nl

Bronnen: Concept RES FruitDelta Rivierenland

Redactie en vormgeving: Communicatiebureau de Lynx

Datum: oktober 2020